

Publicerad: 23-01-2018

Richard Palmer, utredare, tel. +358 (0)18 25 489

Konjunkturindikatorer 2017

I korthet

- Förändringar i råoljepriset har en stark inverkan på den åländska ekonomin, i synnerhet på sjöfarten. Priset på Nordsjöolja (Brent) steg till 54 USD per fat på årsbasis 2017 – upp från 44 USD 2016.
- Hushållens förtroendeindikator steg i både Finland och Sverige under året. I Finland var man mer optimistiska än under något år på mer än två decennier.
- Den svenska kronan har långsiktigt försvagats i förhållande till euron. Växelkursen låg under det sista kvartalet 2017 kring 9,80 kronor per euro.
- Den årliga prisstegringen (inflationen) var 1,7 procent på Åland år 2017, högre än i Finland (0,5 procent), främst beroende på höjda sjukvårdsavgifter.
- Det relativa arbetslöshetsstalet sjönk till 3,6 procent 2017 från 3,7 procent år 2016. Andelen långtidsarbetslösa av samtliga arbetslösa fortsatte att öka för sjätte året i rad. Andelen lediga jobb i förhållande till andelen arbetslösa minskade marginellt mellan 2016 och 2017.
- Rörligheten i företagsbeståndet 2017 låg på ungefär samma nivå som 2016 sett till antalet nystartade företag (under de två första kvartalen) och antalet konkurser (tre första kvartalen).
- Tillväxten av omsättningen i det privata näringslivet minskade 2017 under det första kvartalet i förhållande till samma period året innan, för att därefter stärkas, driven av övrig industri, samt företags- och personliga tjänster (preliminärt 1,5 procent sett över hela året). Lönesummans tillväxt följde nära omsättningens, men var något starkare (2,8 procent preliminärt).
- Turismens omsättning (inkl. passagerarsjöfarten), ser ut att ha minskat under de två senaste åren (2016–2017) och hamnar i år kring -0,6 procent. Lönesummans tillväxt var det senaste året något starkare och låg på den positiva sidan.
- Landturismen hade ett svagt år ifjol (2017) då omsättningen nådde knappt över nolltillväxt mätt i löpande priser.

Inledning

Nedan följer en sammanställning av några centrala indikatorer relaterade till den ekonomiska konjunkturen. Översikten rymmer varierande tidsperspektiv och syftar till att belysa såväl något längre trender baserade på årliga data som kortsiktiga månadsvisa förändringar fram till och med december 2017.

Den åländska ekonomin är direkt och indirekt beroende av förändringar i den internationella omgivningen, i synnerhet av utvecklingen i Finland och Sverige samt förändringar i oljepriset. Här presenteras därför kontinuerliga data på råoljepriser, förtroendeindikatorer för hushållen samt valutakurser och inflation.

De specifikt åländska data i denna översikt omfattar olika former av arbetslöshetsdata, uppgifter om konkurser och nystartade företag, samt uppgifter från företag registrerade på Åland framtagna ur ÅSUB:s omsättnings- och löneregister.

Råoljepriset

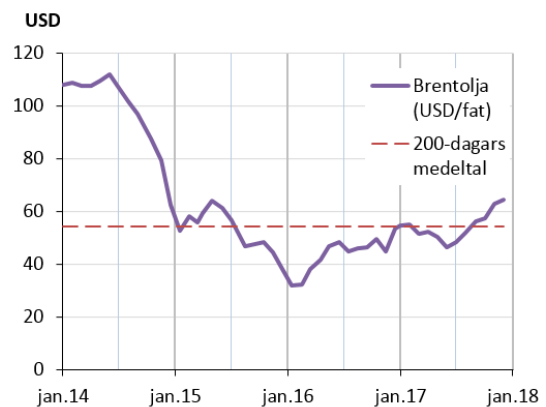
Priset på råolja har trendmässigt stigit under de senaste två åren. Innan dess såg vi en brant nergång mellan försommaren 2014 och början av 2016, då priset rasade snabbt (*Figur 1*) från 109 till 32 USD per fat. Under 2016 skedde sedan en klar återhämtning. Ett fat Brentolja kostade i medeltal 44 US-dollar 2016, vilket var 17 procent billigare än året före och den lägsta årsvisa noteringen på över ett decennium. Vid slutet av 2016 hade de två senaste årens nedgång återhämtats.

Den uppåtgående trenden har fortsatt under 2017. Från att i början av året ha legat på 55 USD/fat steg priset till över 60

dollar fatet i december. De flesta prognosmakare förväntar sig att priset på Brentolja förblir på en förhållandevis låg nivå – kring 60 USD per fat – under det kommande året.

Effekten på råoljepriset av OPEC:s produktionsbegränsning motverkas av en försvagad efterfrågan från Kina, ökad energieffektivisering och ett ökat utnyttjande av alternativa energikällor.

Figur 1. Priset på råolja (Brent). USD per fat, 2014–2017

Källa: Economist Intelligence Unit; Energy Information Administration, US Government. Viktat världsmarknadspris, månadsgenomsnitt.

Med de relativt låga oljepriserna följer bunkern vilket ger en fortsatt positiv inverkan på den åländska ekonomin. Den landbaserade transportsektorn, industrin och hushållen på Åland gynnas av låga bränslekostnader, mer så än genomsnittshushållen i Finland.

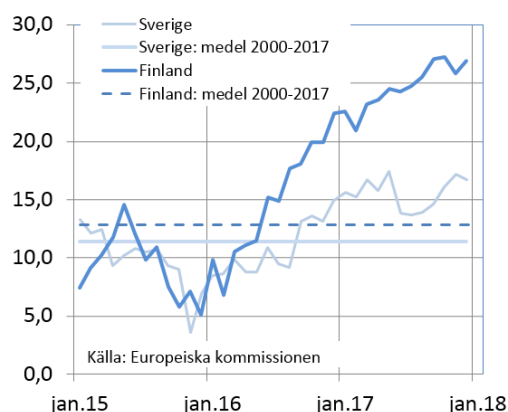
Hushållens förtroendeindikator

Vi har ingen egen indikator för de åländska hushållens förtroende för det ekonomiska tillståndet på Åland. I brist på en sådan utgår vi från att de åländska hushållens förväntningar rätt nära följer de finländska.

De finländska hushållens syn på den egna

och landets ekonomi stärktes dramatiskt under 2016 (*Figur 2*); från starkt negativ i början på året till starkt positiv i december. Redan i mitten av året var hushållens förtroende högre än medelvärdet sedan millennieskiftet (*Figur 2*). Den uppåtgående trenden har därefter fortsatt närmast oavbrutet under 2017 (*Figur 2*). Förtroendeindikatorn låg i slutet av året högre än på 20 år. Detta extraordinärt starka förtroende återspeglar positiva förväntningar bland annat angående arbetsmarknaden, löneutvecklingen och konsumtionen.

Figur 2. Förtroendeindikator för hushållen i Sverige, Finland 2015–2017

Sedan mitten av 2015 har de svenska hushållens förtroende för den egna och Sveriges ekonomi följt den finländska trenden, även om den positiva trenden under de två senaste åren (2016–2017) inte varit lika markant som den finländska (*Figur 2*). Sedan september 2016 ligger även Sveriges konsumentförtroendeindikator över det egna långtidsmedelvärdet. De svenska hushållen har under hela 2017 varit mer optimistiska än normalt (*Figur 2*).¹

Finlands ekonomi befinner sig i en stark återhämtningsfas, samtidigt som Sveriges varit stark under en längre tid. Detta

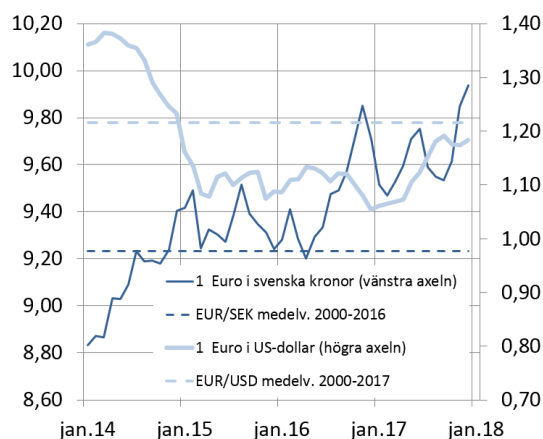
innebär att hushållen har olika utgångspunkter då de bedömer huruvida de tror att situationen kommer att bli bättre eller sämre de kommande tolv månaderna.

Förtroendeindikatorn för hushållen i eurozonen sammantagna har även den visat en starkt uppåtgående trend sedan andra kvartalet 2016 och förtroendet har fortsatt att stärkas under hela 2017.

Valutakurser

Från början av 2014 och framåt har den svenska kronan försvagats trendmässigt gentemot euron, även om kursen hölls relativt stabil under 2015 och första hälften av 2016. Därefter fortsatte kronan att försvagas ytterligare för att i slutet av förra året (2017) närma sig en växelkurs på tio kronor per euro.

Figur 3. Euro i svenska kronor och US-dollar 2014–2017

Medelvärdet för värdet på en euro uttryckt i kronor var 9,64 under 2017 och den sista månadsnoteringen i december var 9,94, den starkaste kursen gentemot kronan, eller omvänt den svagaste kronan på nio år (*Figur 3*).

¹ Konjunkturinstitutet (2017) Konjunkturbarometern

Den mörkare kurvan i *Figur 3* illustrerar omvänt eurons kurs gentemot den svenska kronan. Den svaga kronan är negativ för det åländska näringslivet, i synnerhet för rederinäringen och turismen, men också för företag inom övriga branscher som säljer till svenska kunder.

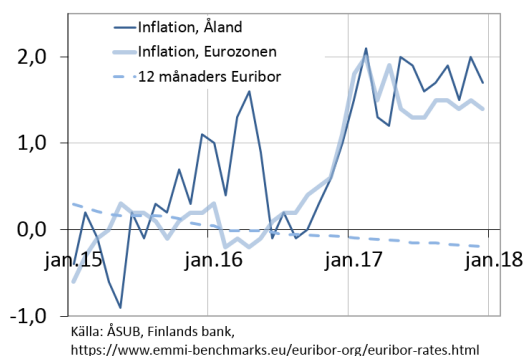
Efter att under 2014 ha legat över långtidsgenomsnittet för 2000-talet, låg kursen på US-dollar i förhållande till euron relativt stabil 2015–2016. Under senaste året (2017) har eurons kurs gentemot dollarn stärkts, men låg i december fortfarande strax under långtidsmedelvärdet (*Figur 3*).

Nettoeffekten av en försvagad dollar är negativ för den åländska tankerverksamheten, men positiv för passagerarrederierna vars bunkerpriser till stor del sätts i dollar.

Inflation och räntor

Inflationen i eurozonen steg från kring noll procent första halvan av 2016 till kring två procent i början av 2017.

Figur 4. Inflation och räntor. Åland och Euroområdet, 2015–2017

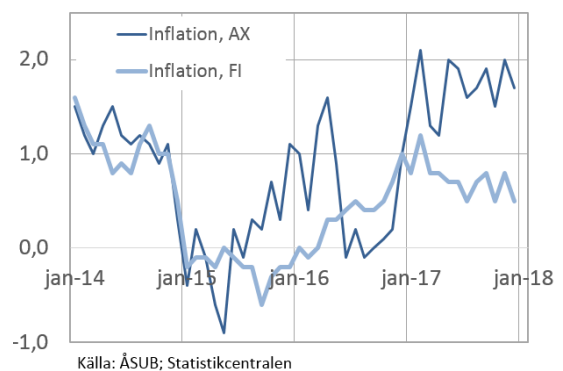

Efter det har trenden varit något neråt (1,5

procent i oktober), (*Figur 4*). Inflationen i eurozonen stannade på 1,5 procent 2017.

De finländska konsumentpriserna steg gradvis från hösten 2015 fram till februari 2017 (*Figur 5*). Därefter har den månadsvisa inflationen sjunkit något. Den årsvisa inflationen i Finland hamnade 2017 på 0,8 procent.

Figur 5. Inflationen på Åland och i Finland, 2015–2017

Prisutvecklingen på Åland följer vanligtvis nära den som gäller för Finland som helhet. Senaste år (2017) var emellertid den årliga prisstegringen (inflationen) betydligt högre på Åland än i Finland (*Figur 5*); 1,7 procent att jämföra med 0,7.

Högre priser inom huvudgrupperna "hälsovård" och "transport" inverkade mest på uppgången.² Knappt tre fjärdedelar av den totala prisökningen härrör från dessa kategorier.

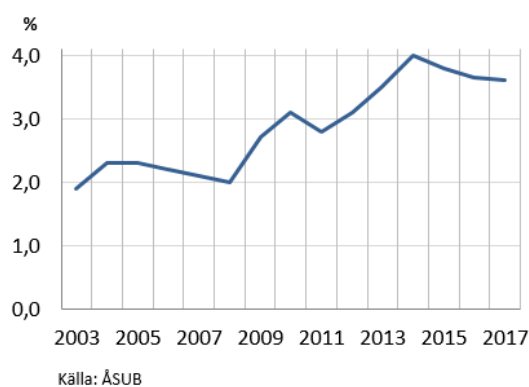
Trenden i ECB:s långa referensränta (12 månader) har fortsatt neråt under 2017 för femte året i följd (*Figur 4*) vilket avspeglar de kontinuerligt sjunkande interbank-räntorna i Europa.

² ÅSUB, statistikområde [Konsumentprisindex](#).

Arbetslösheten

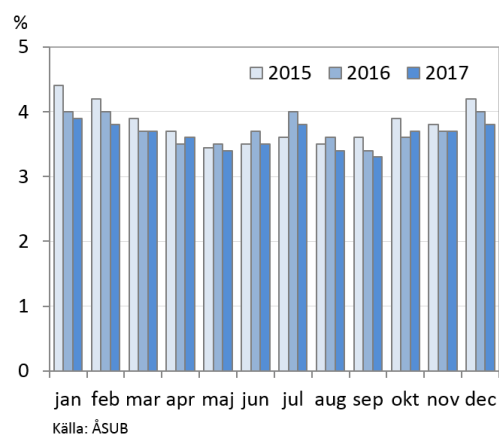
En viktig konjunkturindikator är andelen arbetslösa i förhållande till arbetskraften. Den årsvisa arbetslöshetstrenden på Åland var uppåtgående från 2011, fram till 2014 då den högsta årsnoteringen på 17 år; 4,0 procent, nåddes.

Figur 6. Relativt arbetslöshetstal 2003–2017 (procent)

Sedan dess har arbetslösheten sjunkit de tre senaste åren. År 2015 låg årsgenomsnittet på 3,8 procent, 2016 på 3,7 och slutligen på 3,6 år 2017 (Figur 6).

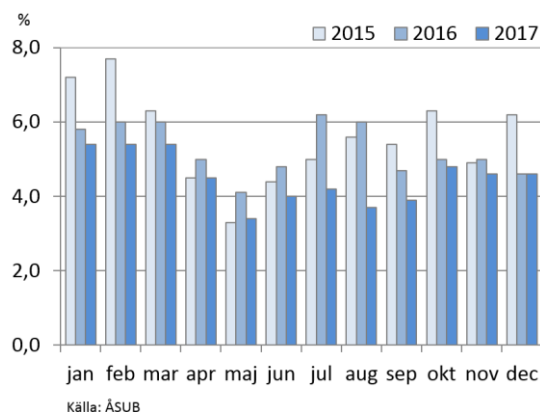
Figur 7. Relativt arbetslöshetstal (procent) månadsvis 2015–2017

Som framgår av de mörkare staplarna i Figur 7 har under 2017 den månadsvisa arbetslösheten för det mesta legat strax

under det föregående årets nivå. Det finns en risk att denna allmänna tendens kan motverkas av strukturella förhållanden på arbetsmarknaden. Om utbud och efterfrågan har olika karaktär avseende kompetens uppstår matchningsproblem.

Figur 8. Ungdomsarbetslöshetsgrad 2015–2017 (procent)

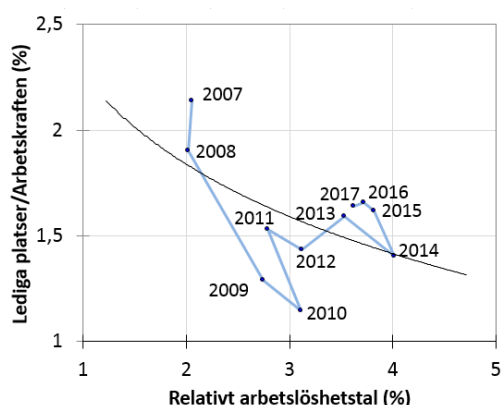
Eftersom antalet arbetslösa ålänningar är förhållandevis lågt, är ungdomsarbetslösheten till sin natur mer volatil än den generella arbetslösheten (Figur 8).

Ungdomsarbetslösheten låg på en betydligt lägre nivå under 2017 än tidigare år. Årsnoteringen, 4,5 procent, blev den lägsta sedan 2008 (Figur 8).

Matchningsproblem kan illustreras med den så kallade Beveridgekurvan som visar förhållandet mellan andelen lediga platser i förhållande till arbetskraften respektive det relativa arbetslöshetstalet (Figur 9). Vid ökade matchningsproblem flyttas kurvan uppåt och samtidigt till höger i figuren.

Kurvans rörelse i Figur 9 sedan 2009 antyder ett ökande "kompetensglapp" på den åländska arbetsmarknaden, även om vi fick en marginell förbättring senaste året (2017).

Figur 9. Vakanser och relativt arbetslöshetstal (procent*) 2007–2017

*) Avser lediga tjänster och öppet arbetslösa som andel av arbetskraften respektive år.
Källa: Bearbetningar av uppgifter från ÅSUB, Arbetsmarknad

Allmänt brukar en förbättring av den ekonomiska konjunkturen innebära en högre vakansgrad och lägre arbetslöshetsgrad (en rörelse uppåt och till vänster i *Figur 9*).

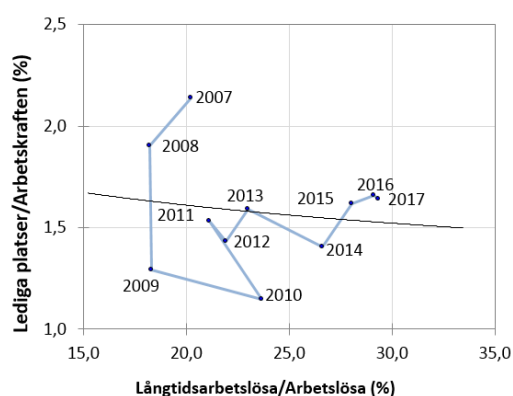
Figur 9 visar förhållandet mellan arbetslöshetsgraden och vakansgraden, det vill säga antal lediga tjänster i förhållande till det totala antalet personer i arbetskraften.

ÅSUB:s arbetsmarknadsstatistik visar även att antalet tillsatta platser har varit på uppåtgående sedan 2010, efter ett ras i samband med finanskrisen. Under 2016 tillsattes i medeltal 213 platser per månad jämfört med 153 platser per månad 2010. Antalet sjönk sedan till 207 under 2017. Även *tillsättningsstiderna* har återhämtat sig.³

Figur 10 visar ett mönster som liknar det som visas i *Figur 9*. Den ställer vakansgraden (lodräta axeln) i förhållande till den

procentuella andelen långtidsarbetslösa av alla arbetslösa. Rörelsen utåt till höger längs den horisontella axeln fram till 2016 visar att långtidsarbetslösheten ökade relativt sett samtidigt som vakansgraden också den ökade. Förra året (2017) vek skärningspunkten marginellt neråt och horisontellt utåt, vilket betyder att

Figur 10. Vakanser och långtidsarbetslöshet (procent*) 2007–2017

*) Avser dels lediga tjänster som andel av arbetskraften, dels långtidsarbetslösa som andel av alla öppet arbetslösa respektive år
Källa: Bearbetningar av uppgifter från ÅSUB, Arbetsmarknad

Andelen lediga platser som andel av det totala antalet personer i arbetskraften (vakansgraden) ökade något mellan 2010 och 2016, för att sjunka tillbaka marginellt förra året (2017).

Samtidigt ökade också det genomsnittliga antalet tillsatta platser per månad grund av en allmänt ökad rörlighet på arbetsmarknaden, men även den trenden försvagades marginellt 2017.

Matchningsproblemen på den åländska arbetsmarknaden beror förmodligen delvis på att den åländska arbetsmarknaden är liten och svagt diversifierad.

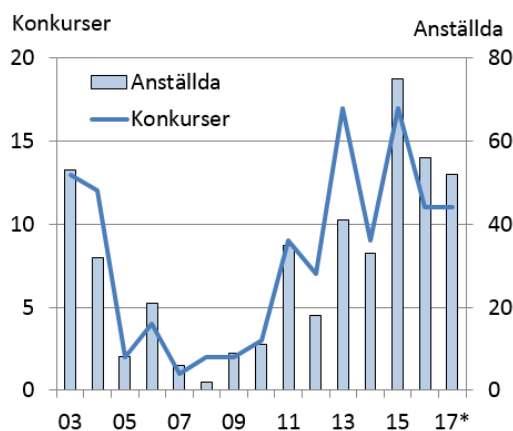
procent 2014. År 2016 tillsattes 56 procent inom tre veckor (ÅSUB Arbetsmarknad). Senaste året (2017) sjönk andelen tillbaka något till 53 procent.

³ Andelen tillsättningar som görs inom tre veckor från det att arbetslösheten inleds minskade trendmässigt under det senaste knappa decenniet, från 59 procent 2006 till 52

Företagsbeståndet och konkurser

En titt på (Figur 11) visar att efter 2007 kom en stigande trend i antal konkurser och berörda anställda som fortgick till 2015. Under 2015 genomfördes 17 konkurser som berörde 75 anställda. Året därpå kom en nergång till 11 konkurser och 56 anställda.

Figur 11. Konkurser och berörda anställda, 2003–2017*

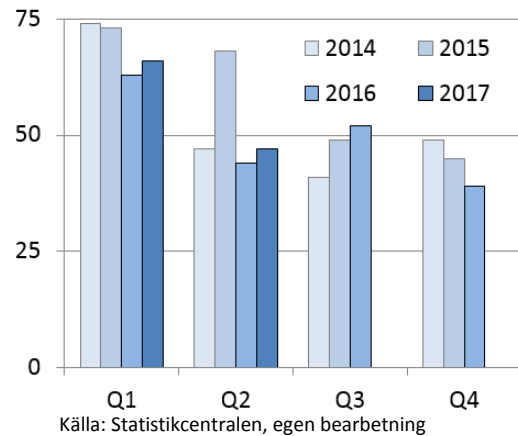
*) Till och med november
Källa: Statistikcentralen, Finland

Enligt våra senaste uppgifter var antalet konkurser per 30.11.2017 nio och berörde 42 personer.

Vi har tillgång till två olika typer av information om förändringar i företagsbeståndet. För det första har vi kvartalsvisa uppgifter från den finländska Statistikcentralen om nystartade och nerlagda företag som omfattar alla företag som registreras och avregistreras oberoende av omfattningen av deras verksamhet och omsättning.

För det andra har vi uppgifter om själva det årliga företagsbeståndet som endast omfattar företag med minst 10 000 euro i omsättning per år från ÅSUB:s företagsregister, men dessa uppgifter täcker ännu inte år 2017.

Figur 12. Nystartade företag (antal), kvartalsvis 2014–2017

Som framgår av Figur 12 var antalet nystartade företag under det första kvartalet 2017 detsamma som året innan och något lägre än 2014–2015.

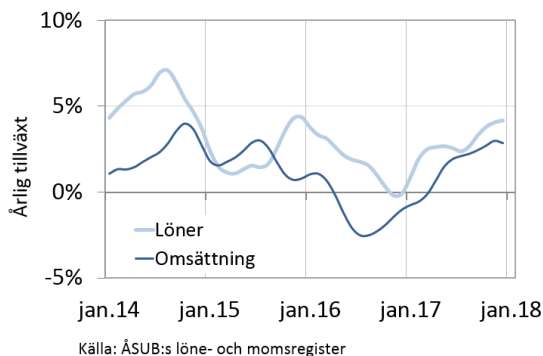
Omsättning och lönesummor

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) har tillgång till ett register av betydelse för uppföljning av konjunkturutvecklingen i det privata näringslivet. Det handlar om ett register varifrån vi får uppgifter dels om omsättningen i företagen, dels om företagens utbetalda löner. Uppgifterna innefattar även de på Åland registrerade företagens verksamhet i Finland.

I Figur 13 visar den mörkare kurvan den procentuella tillväxten av omsättningen i det privata näringslivet (för branschvisa uppgifter se Tabell 1, s. 11, och ÅSUB:s [databas Företag](#)).

Efter en avtagande tillväxttakt 2013, vände omsättningen uppåt i början av 2014, mycket beroende på en företagsfusion mellan ett åländskt och ett fastländskt företag inom livsmedelsindustrin som ägde

Figur 13. Omsättningen och lönesumman i det privata näringslivet (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt januari 2014 – december 2017

rum 31.12.2014. Den samlade uppgången under 2014 i omsättnings- och lönetillväxt speglar främst förändringar som inträffar utanför Åland. Under 2015 avtog sedan omsättningstillväxten när effekten av fusionen klingade av.

Omsättningen totalt i det privata näringslivet minskade under 2016 – det blev negativ tillväxt. En positiv tillväxt inom branscher som hotell- och restaurangbranschen, personliga tjänster och övrig industri motverkades av negativ tillväxt inom branscher som transport, bygg och företagstjänster.

Omsättningen fortsatte att minska under det första kvartalet 2017 (Figur 13) och har därefter gradvis återhämtat sig. Det var i första hand primärbranschen, övrig industri, vatten och el, företags- samt personliga tjänster som stod för tillväxten. Bygg-, transport samt hotell och restaurang har fortsatt att utvecklas svagt under året. Enligt preliminära uppgifter blev tillväxten 1,5 procent mätt i löpande priser.

⁴ Vi har uppskattat landturismens andel av Ålands BNP till baspris (inklusive offentlig verksamhet och icke-vinstsyftande verksamhet) för år 2014 till cirka 4,4 procent, vilket motsvarade ett förädlingsvärde om nästan 49 miljoner euro.

”Enligt den vidaste definitionen av turismen som förutom turisternas direkta landkonsumtion på Åland och

Som framgår av Figur 13 har variationerna i tillväxten av lönesumman i det privata näringslivet nära följt omsättningens tillväxt under de senaste åren. Man kan emellertid avläsa en viss förskjutning mellan löner och omsättning från och med 2015. Efter det ligger förändringarna i lönesumman efter förändringarna i omsättningens tillväxt i tid. Skillnaden handlar även om att lönernas tillväxt ligger på en högre nivå än omsättningens; enligt preliminära uppgifter på 2,8 procent. (För branschvisa uppgifter se Tabell 2, s. 12, eller ÅSUB:s [databas](#)).

Sammanfattningsvis, gällande år 2017, har vi kunnat avläsa en gradvis ökande månatlig tillväxt för det privata näringslivets totala såväl omsättnings- som lönesumma, men tillväxten har i reala termer varit svag eftersom vi under året hade en inflation på 1,7 procent.

Turismens omsättning och lönesummor

Vi behandlar turismen dels som en *total* som omfattar såväl den därmed relaterade verksamhet som försiggår till sjöss tillsammans med verksamheten på land. Ur denna total skiljer vi sedan ut den avgränsade *landturismen*. Dessa två avgränsningar av turismen finns inte som färdiga statistiska kategorier i våra register, utan måste indirekt räknas fram som andelar i olika branscher utgående från enkätbaserade undersökningar som vi gjort med några års mellanrum.⁴ Den senaste av

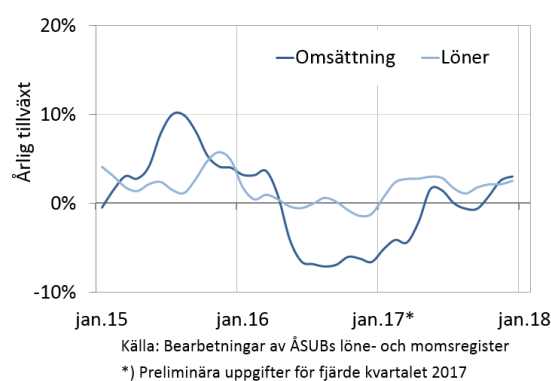
ållningarnas egen konsumtion av turisttjänster även inkluderar de åländska företagens turisminkomster utanför Åland samt de åländska passagerarrederiernas totala försäljning till turister, uppskattas turismens andel av Ålands BNP till baspris till 19,9 procent 2013. Turismens totala förädlingsvärde 2013 uppskattas till nästan 213 miljoner euro.” (ÅSUB Rapport 2014:1, sid. 13–14).

dessa gjordes 2014.⁵ I undersökningarna används en definition av landturismen som följer den som tillämpas inom nationalräkenskaperna och omfattar turisternas konsumtion på Åland samt ålänningarnas egna köp av resetjänster från till exempel åländska resebyråer.⁶

Det bör betonas att definitionen är bred och innefattar bl.a. alla rese- och turistprodukter som åländska företag tillhandahåller både på och utanför Åland, inklusive ålandsägda fartygs försäljning till turister som inte kommer till Åland.

Figur 14. Turismens omsättning och lönesumma (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt januari 2015 – december 2017

Tillväxten av *turismens* omsättning beskrivs av den mörka kurvan i *Figur 14*. Eftersom sjöfarten utgör både en stor del av turismen och av den totala ekonomin återspeglar kurvan för turismen under åren 2015–2017 den övergripande utvecklingen, även om dess variationer är betydligt större.

Efter ett starkt år 2015 med en tillväxttakt på i medeltal drygt 5 procent dök tillväxttakten på omsättningen brant året därpå (-3,3 procent) och förblev negativ i stort sett det första halvåret 2017.

Sett över den senaste treårsperioden (2015–2017) blev omsättningen i den årliga tillväxttakten medeltal svagt positiv; 0,4 procent i löpande priser, vilket i praktiken betyder en liten minskning i reella termer när man tar hänsyn till inflationen.

Variationerna i den samlade lönesummans tillväxt inom turismnäringen (den ljusa kurvan i *Figur 14*) har under de tre senaste åren 2015–2017 följt omsättningens, men utslagen har varit mindre markanta. Lönesummans tillväxt under 2015 låg på knappt 3 procent för att sedan sjunka tillbaka till noll året därpå, en utveckling driven av sjöfartens nergång det året.

År 2017 återhämtade sig tillväxten något till drygt 2 procent enligt preliminära uppgifter, vilket betyder att i reella termer ligger tillväxten strax över noll eftersom inflationen var 1,7 procent.

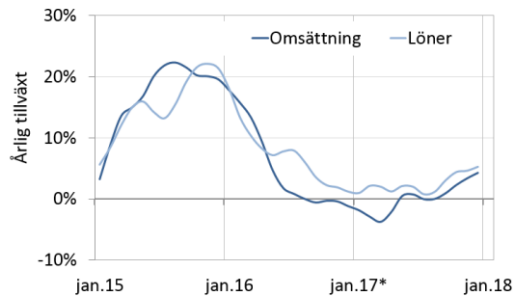
Den procentuella tillväxten av *landturismens* procentuella omsättningsökning under 2015 var betydligt kraftigare än hela turismens, främst på grund av bolagiseringen av Mariehamns hamn, vars verksamhet därmed ingick i registret som utgör vårt underlag (*Figur 15*). Efter ett såpass kraftigt tillskott till omsättningen (18 procent på årsbasis) är det naturligt att tillväxten föll tillbaka året därpå (5 procent, år 2016).

Landturismens omsättning hade ett svagt år ifjol (2017) då man knappt nådde över nolltillväxt mätt i löpande priser; med andra ord en i realiteten något minskande omsättning.

⁵ ÅSUB Rapport 2014:1

⁶ ÅSUB Rapport 2014:1, sid. 13–14.

Figur 15. Landturismens omsättning och lönesumma (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt januari 2015 – december 2017

Källa: Bearbetningar av ÅSUBs löne- och momsregister
 *) Preliminära uppgifter för fjärde kvartalet 2017

Lönesummans utveckling har följt samma tillväxtmönster (den ljusare kurvan i *Figur 15*) och hamnade preliminärt 2017 på 2,1 procent; en knappt positiv reelltillväxt.

Tabell 1. Omsättningen i det privata näringslivet, efter bransch (årlig procentuell tillväxt, löpande penningvärde) 2014–2017

	Totalt	Primär	Livsm.- industri	Övrig industri	Vatten och el	Bygg	Handel	Transp.	Hotell/ Rest./	Föret.- tjänster	Personl. tjänster	Land- turism	Turism
jan.14	1,1	15,8	9,7	7,4	10,2	-11,0	-4,7	0,7	-6,9	-10,4	3,1	-2,4	-3,2
feb.14	1,3	16,3	14,1	6,2	13,4	-11,9	-3,4	-0,7	-10,8	-9,4	2,4	0,5	-4,6
mar.14	1,3	16,5	18,0	4,8	13,9	-12,7	-2,2	-1,1	-11,6	-8,1	1,1	3,7	-4,8
apr.14	1,5	16,5	21,7	3,5	14,9	-12,7	-0,5	-0,2	-10,0	-5,9	0,2	6,5	-3,0
maj.14	1,8	16,3	26,1	2,7	17,6	-11,2	0,9	0,8	-7,8	-2,4	-0,6	8,3	-1,2
jun.14	2,0	16,1	31,0	2,1	19,3	-8,2	1,9	0,1	-5,9	1,9	-1,4	8,6	-0,8
jul.14	2,3	15,9	36,0	1,8	19,1	-4,0	2,7	-1,2	-4,4	5,1	-1,9	7,3	-0,8
aug.14	2,8	15,6	40,3	1,6	19,1	0,9	2,9	-1,3	-4,3	7,4	-1,6	5,8	-0,4
sep.14	3,6	15,2	42,7	1,7	19,1	5,7	2,7	-0,6	-5,9	9,4	-0,8	5,1	-0,2
okt.14	4,0	14,8	41,5	2,0	19,0	8,9	2,3	-0,3	-8,1	10,2	0,0	4,9	-0,6
nov.14	3,7	14,5	36,7	2,3	18,8	11,0	1,3	-0,4	-9,6	9,2	1,0	4,9	-0,8
dec.14	2,7	14,3	30,7	2,4	15,8	12,6	-0,5	-0,9	-8,6	7,6	1,9	4,0	0,0
jan.15	1,8	14,1	25,3	2,4	9,7	14,1	-2,6	-1,3	-4,1	6,8	2,7	2,2	3,2
feb.15	1,6	14,0	20,2	2,5	5,0	15,7	-3,8	-0,8	0,6	7,1	4,2	0,1	8,9
mar.15	1,8	13,8	14,6	2,7	3,3	17,3	-4,6	0,1	3,7	7,4	6,0	-1,5	13,6
apr.15	2,0	13,7	9,6	3,1	2,3	18,9	-5,7	0,6	4,9	6,9	6,8	-2,1	15,0
maj.15	2,4	13,5	6,5	3,5	0,6	20,0	-6,3	1,9	5,3	5,2	6,8	-1,9	16,8
jun.15	2,9	13,3	4,7	3,8	-1,3	19,9	-6,1	4,3	6,3	2,3	6,5	-1,3	20,1
jul.15	3,0	13,1	2,7	4,1	-2,9	18,5	-6,3	5,9	6,9	-1,1	6,3	-0,7	21,8
aug.15	2,6	13,1	0,4	4,3	-4,0	16,8	-6,9	6,0	6,8	-4,9	6,2	-0,4	22,3
sep.15	1,7	13,1	-1,2	4,2	-3,3	14,8	-7,5	4,9	5,8	-8,3	6,4	0,3	21,5
okt.15	1,0	13,0	-1,1	4,0	-2,7	12,3	-7,3	3,2	5,1	-10,5	6,5	1,0	20,2
nov.15	0,7	12,9	0,2	3,8	-3,1	9,4	-6,5	2,3	6,8	-11,3	6,2	1,8	20,1
dec.15	0,8	13,0	1,2	3,7	-2,2	6,7	-5,3	2,4	8,0	-11,5	5,2	4,2	19,5
jan.16	1,0	13,1	1,1	3,8	0,6	4,2	-3,6	2,5	7,2	-12,2	4,0	7,9	17,7
feb.16	1,1	13,5	0,6	3,9	2,7	1,8	-2,1	2,5	7,4	-13,7	3,1	11,2	15,7
mar.16	0,6	13,9	1,0	3,9	3,1	-1,2	-0,8	2,1	8,5	-15,3	2,4	12,2	13,3
apr.16	-0,2	14,2	2,0	3,9	2,4	-4,7	0,6	-0,3	8,1	-16,8	2,1	10,9	9,4
maj.16	-1,2	14,7	2,3	3,6	2,2	-8,2	1,4	-3,8	6,4	-17,4	2,4	9,6	4,7
jun.16	-2,1	15,0	1,5	3,3	3,1	-11,3	1,8	-6,1	4,7	-17,0	3,4	9,7	1,8
jul.16	-2,5	15,4	1,0	3,1	4,7	-14,1	2,5	-7,0	3,7	-15,8	4,2	10,9	0,8
aug.16	-2,5	15,8	0,9	3,2	5,6	-16,6	3,3	-7,4	2,9	-14,0	4,7	11,9	0,0
sep.16	-2,3	16,2	0,2	3,6	5,0	-17,7	3,9	-7,3	2,9	-12,0	4,9	10,8	-0,6
okt.16	-1,9	16,5	-0,8	4,5	4,5	-17,2	4,2	-6,7	3,4	-9,9	5,2	7,5	-0,3
nov.16	-1,4	16,4	-1,2	5,5	4,3	-15,1	4,7	-6,7	2,8	-7,7	6,4	3,9	-0,4
dec.16	-1,0	16,2	-1,3	6,6	3,2	-12,0	4,9	-6,6	1,9	-5,5	8,6	0,2	-1,2
jan.17	-0,7	16,0	-0,8	7,3	2,0	-9,1	4,8	-5,5	0,7	-3,0	10,2	-3,5	-1,9
feb.17	-0,5	15,8	0,5	7,5	2,3	-6,9	4,6	-4,4	-2,0	-0,1	10,3	-6,3	-2,9
mar.17	-0,1	16,0	2,1	7,6	3,9	-4,9	4,0	-3,8	-4,6	2,7	10,3	-7,4	-3,7
apr.17	0,7	16,4	3,1	7,6	6,2	-2,6	3,3	-1,9	-4,6	5,0	11,0	-7,1	-2,1
maj.17	1,5	17,0	3,6	7,6	7,8	-0,5	2,5	0,4	-2,8	6,6	11,8	-7,5	0,5
jun.17	1,9	18,0	4,2	7,7	7,7	0,9	1,6	0,8	-1,2	7,6	11,8	-8,7	0,7
jul.17	2,1	19,0	4,9	7,7	7,2	2,0	0,8	0,2	0,2	9,4	11,1	-9,8	0,0
aug.17	2,2	19,8	5,3	7,2	7,1	3,4	0,6	-0,1	2,0	11,9	9,9	-10,6	0,0
sep.17	2,4	20,7	5,9	6,4	7,0	4,5	0,8	-0,2	4,2	13,4	8,6	-10,3	0,9
okt.17*	2,7	21,8	6,2	5,5	6,8	5,0	0,7	0,6	6,0	13,6	7,6	-8,2	2,3
nov.17*	3,0	16,5	6,5	4,5	7,1	4,1	0,4	1,5	6,6	12,3	6,1	-6,0	3,4
dec.17*	2,9	15,1	7,3	3,7	8,3	2,3	0,1	1,8	6,4	11,5	4,2	-3,9	4,3

*) Preliminära uppgifter

Not: Den kraftiga ökningen av lönesumman i branschen livsmedelsindustri från och med januari 2015 har att göra med en större fusion mellan två företag i branschen. Uppgifterna för november och december 2017 är prognoser.

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s omsättnings- och löneregister.

Tabell 2. Lönesumman i det privata näringslivet, efter bransch (årlig procentuell tillväxt, löpande penningvärde) 2014–2017

	Totalt	Primär industri	Livsm.-industri	Övrig industri	Vatten och el	Bygg	Handel	Transp.	Hotell/rest./	Finans försäkr	Företag tjänster	Personl. tjänster	Land-turism	Turism
jan.14	4,3	7,4	10,4	7,2	5,5	1,9	3,6	-0,5	1,6	3,4	6,4	7,4	0,2	-0,9
feb.14	4,9	8,1	15,0	7,2	6,2	1,4	2,9	0,9	1,3	3,3	7,5	6,7	0,9	-0,1
mar.14	5,3	7,8	19,2	7,2	7,3	1,1	2,1	2,7	1,0	3,4	7,3	5,0	1,4	1,5
apr.14	5,7	7,0	22,7	7,3	8,5	0,9	1,3	4,2	0,8	3,4	6,1	3,6	1,0	2,7
maj.14	5,9	6,1	25,3	7,1	9,7	0,9	0,7	4,8	0,6	3,4	5,1	3,2	0,4	3,1
jun.14	6,2	5,5	27,4	6,9	10,7	1,0	0,2	6,6	0,5	3,4	4,8	3,5	1,3	4,7
jul.14	7,0	5,0	30,4	6,6	11,4	1,3	-0,1	9,1	0,6	3,4	4,7	3,3	3,5	7,2
aug.14	7,1	4,2	35,1	6,2	11,3	1,6	-0,3	9,2	0,6	3,5	4,8	3,0	4,8	7,5
sep.14	6,4	3,4	39,9	5,7	11,2	1,7	-0,2	6,7	0,7	3,7	4,5	2,4	3,9	5,3
okt.14	5,4	3,3	43,3	5,2	11,3	1,9	-0,1	4,8	0,7	4,0	3,7	1,2	1,9	3,5
nov.14	4,7	3,5	46,0	4,5	11,4	2,1	0,0	4,8	0,8	4,3	2,3	0,9	1,6	3,5
dec.14	3,8	4,1	47,2	3,7	11,3	2,5	0,1	4,3	1,0	4,7	1,6	1,0	3,5	4,3
jan.15	2,4	5,2	45,3	2,9	10,9	3,1	0,2	2,0	1,1	5,2	1,9	0,6	5,6	4,1
feb.15	1,5	5,8	41,6	2,3	10,1	3,6	0,4	-0,2	1,4	5,5	2,5	0,8	8,5	3,0
mar.15	1,1	5,6	38,9	1,7	9,1	3,9	0,8	-1,7	1,6	5,8	3,5	1,7	12,1	1,8
apr.15	1,1	4,8	37,2	1,1	8,0	4,2	1,1	-2,3	1,8	6,1	5,0	3,0	14,9	1,3
maj.15	1,3	4,1	35,5	0,9	6,9	4,3	1,0	-1,5	1,9	6,4	6,7	4,5	15,9	2,1
jun.15	1,5	3,9	33,7	0,8	5,9	4,2	0,7	-1,0	2,0	6,7	8,1	5,6	14,2	2,4
jul.15	1,4	4,1	31,1	0,7	5,0	3,9	0,5	-2,0	2,1	6,9	8,4	6,4	13,2	1,5
aug.15	1,6	5,1	28,0	0,8	4,4	3,6	0,4	-2,8	2,3	7,1	8,2	6,6	15,5	1,1
sep.15	2,5	6,6	25,5	0,9	4,0	3,3	0,6	-1,5	2,5	7,0	8,9	6,3	19,1	2,7
okt.15	3,6	8,1	23,2	1,1	3,6	2,9	1,0	0,6	2,5	6,9	10,7	6,3	21,5	4,8
nov.15	4,3	9,7	20,3	1,3	3,3	2,4	1,3	1,6	2,5	6,7	11,8	6,5	22,1	5,7
dec.15	4,4	10,3	16,9	1,6	2,7	1,9	1,4	1,6	2,4	6,5	10,9	6,5	21,3	4,8
jan.16	3,7	10,0	13,5	1,9	2,0	1,2	1,4	0,5	2,3	6,2	9,1	6,7	17,9	1,8
feb.16	3,3	10,1	10,8	2,2	1,5	0,7	1,5	0,3	2,1	5,9	7,8	6,7	13,3	0,4
mar.16	3,1	11,0	8,4	2,5	1,4	0,2	1,4	0,9	2,0	5,6	6,5	6,1	10,3	0,9
apr.16	2,6	12,5	5,8	2,8	1,5	-0,3	1,2	0,4	1,9	5,4	5,1	4,7	8,3	0,4
maj.16	2,1	14,0	4,0	3,0	1,5	-0,7	1,3	-0,6	2,0	5,2	4,1	3,2	7,2	-0,4
jun.16	1,9	14,6	2,8	2,9	1,2	-1,1	1,5	-1,2	2,0	5,1	3,8	2,5	7,8	-0,6
jul.16	1,7	14,3	1,6	2,9	1,0	-1,3	1,5	-0,8	2,0	5,1	4,0	2,6	7,9	-0,1
aug.16	1,5	13,5	0,3	2,9	1,0	-1,4	1,5	0,4	1,8	5,1	3,3	2,7	6,0	0,6
sep.16	1,0	12,2	-0,9	2,9	1,0	-1,3	1,3	0,3	1,6	5,2	1,3	2,6	3,6	0,1
okt.16	0,3	10,7	-1,6	2,8	0,9	-1,1	0,8	-0,7	1,5	5,2	-0,6	2,9	2,3	-0,8
nov.16	-0,2	9,8	-2,2	2,8	0,7	-0,8	0,4	-1,4	1,4	5,4	-1,4	3,9	1,9	-1,5
dec.16	-0,1	9,8	-2,4	2,9	1,0	-0,2	0,1	-1,2	1,4	5,6	-0,1	4,5	1,2	-1,2
jan.17	0,9	9,5	-1,8	3,0	1,7	0,4	0,1	0,6	1,4	5,9	2,2	4,9	1,0	0,6
feb.17	2,0	8,6	-0,9	3,2	2,3	0,9	0,2	2,2	1,4	6,1	3,2	5,8	2,1	2,3
mar.17	2,5	7,8	-0,2	3,3	2,6	1,4	0,3	2,7	1,5	6,3	3,5	6,9	2,0	2,7
apr.17	2,6	7,1	0,5	3,2	3,0	1,9	0,3	2,9	1,5	6,3	3,6	7,4	1,2	2,8
maj.17	2,7	6,7	0,4	3,1	3,3	2,3	0,1	3,1	1,5	6,2	2,7	7,8	2,1	3,0
jun.17	2,6	6,8	-0,5	3,1	3,4	2,7	0,1	3,0	1,6	6,2	1,7	8,4	2,0	2,8
jul.17	2,4	7,7	-1,2	3,0	3,4	3,0	0,3	2,0	1,7	6,1	2,1	9,2	0,8	1,7
aug.17	2,7	9,1	-1,0	2,8	3,3	3,2	0,8	1,1	1,9	6,0	3,9	10,8	1,2	1,1
sep.17	3,3	10,4	-0,6	2,7	3,6	3,2	1,6	1,3	2,1	5,9	5,8	13,5	3,0	1,8
okt.17*	3,8	11,4	-0,4	2,6	4,0	3,2	2,3	1,3	2,2	5,9	6,9	15,7	4,4	2,1
nov.17*	4,1	11,5	0,0	2,5	4,3	3,1	2,8	1,3	2,3	5,8	7,2	15,8	4,6	2,1
dec.17*	4,2	11,1	0,8	2,4	4,4	3,0	3,0	1,4	2,4	5,7	6,5	15,3	5,3	2,5

*) Preliminära uppgifter

Not: Den kraftiga ökningen av lönesumman i branschen livsmedelsindustri från och med januari 2015 har att göra med en större fusion mellan två företag i branschen. Uppgifterna för november och december 2017 är prognoser.

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s omsättnings- och löneregister.

Referenser

Energy Information Administration, US Government (<http://www.eia.gov/>)

Euribor.org (<http://www.euribor.org>)

European Money Markets Institute (<https://www.emmi-benchmarks.eu/euribor-org/euribor-rates.html>)

Konjunkturinstitutet (2017) Konjunkturbarometern december 2017

Sveriges riksbank, (<http://www.riksbank.se>)

Statistikcentralen, Finland (<http://www.stat.fi>)

ÅSUB Rapport 2014:1

ÅSUB, statistikområde [Arbetsmarknad](#).

ÅSUB, statistikområde [Företag](#).

ÅSUB, statistikområde [Konsumentprisindex](#).

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB), register, [löner](#) och [omsättning](#) för företag i det privata näringslivet